

*Dresori de lei pe străzile
Constantinopolului (veche
gravură în lemn)*

O ISTORIE

Spectacolul de circ, cu exuberanța lui juvenilă și caleidoscopul multicolor al jocului de îndeminare, curaj și voie-bună care irumpe în arenă, și-a făcut dintotdeauna simțită prezența printr-o publicitate de proporții neobișnuite. Imaginația oamenilor a inventat neconținut metode dintre cele mai originale, forme cât mai variate, de natură să-i atragă în număr cât mai mare de spectatori.

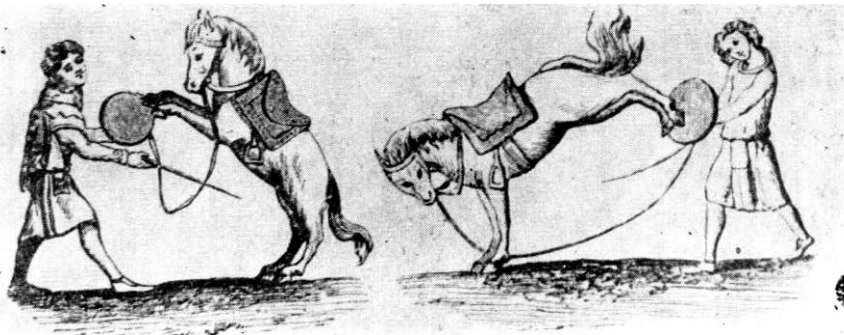
Populația orașelor era pe vremuri de-a dreptul uluită de felul cum circul se stră-

duia să pătrundă în existența ei cotidiană. Alaiuri de saltimbanci purtând pancarte, călăreți, elefanți, care fastuoase, fanfare răsunătoare inundau ulițele și marile bulevarde, ațitau curiozitatea trecătorilor, solicitându-i să vină la circ.

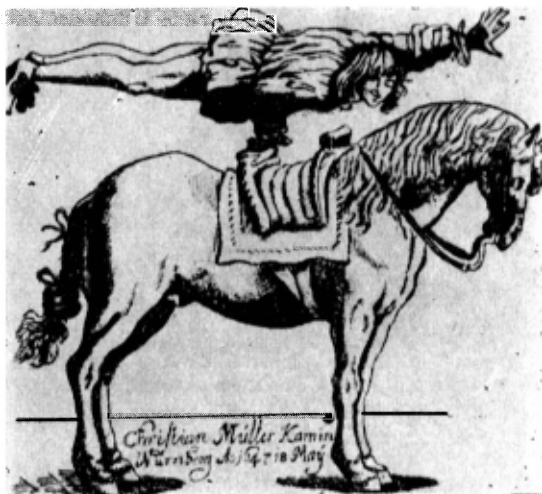
Baza reclamei a rămas însă, pînă la urmă așiful.

În evul mediu, deși nu se poate vorbi de spectacole, propriu-zise de circ, jocurile saltimbancilor au fost imortalizate prin gra-

Cai bălînd din tamburină...

Exercițiu de echilibristică pe șaua unui cal. Pentru prima dată, numele acrobatului (litografie, 1647)

vuri și, mai tirziu, prin litografii, azi de o mare valoare.

Iată, de pildă, această gravură în lemn înfățișând conducători și dresori de lei pe străzile Constantinopolului. Este demnă de remarcat metoda folosită pentru reclama reprezentăției; ea nu se deosebește de ceea ce se face astăzi decât prin mijloacele specifice timpului. Și astăzi, unii dresori se plimbă pe străzi, cu leul sau tigru favorit lângă ei, demonstrând priceperea și arta lor de a supune animalele cele mai feroce... Iar seara, îndeobște, circul este plin!

Desigur, nu putea să lipsească, din documentarul nostru, imaginea calului. Îl găsim.

A CIRCULUI ÎN AFIȘE

printre altele, în ilustrația alăturată; iată-l bătînd, la îndemnul dresorului, din tamburină. O ilustrație similară — o miniatură aflată pe un manuscris englez rămas din secolul al XII-lea — demonstrînd o dresură pe care nimeni nu o mai execută astăzi.

Saltimbancii au străbătut, anonimi, anii istoriei; anonimi și, oricît de talentați, desconsiderați de societate. Cu atît mai relevantă ne apare de aceea litografia din 1647, înfățișînd un acrobat în plin exercițiu de echilibristică pe șaua calului, litografie care caligrafiază pentru prima dată și numele acrobatului: Cristian Müller Kamin din Nürnberg! E momentul cînd spectacolul de circ iese din sfera anonimului, cînd afișele vremii notează — și fac celebre — numele artiștilor, dînd posterității indicii prețioase

DEMAIN DIMANCHE 12 Février 1786, MARDI 14 & JEUDI 16,

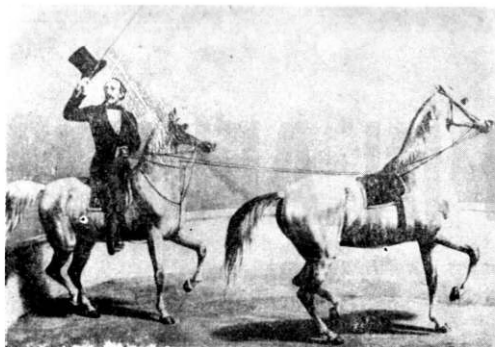
GÉNÉRALEMENT TOUS LES

Exercices d'équitation

Unul din cele mai vechi afișe de circ modern: Circul Astley

București, 1789, Mavrogheni în caleașca trasă de cerbi

Ernst Renz, celebru călăreț german într-o litografie „Litfass“ (1850)

La Iași, în 1864, „Circul Frances“ anunță o reprezentație de „înalță ecuitate“

CIRC FRANCES

Sub Direcția Dr VERNER și H. D.

LUN 20 APRILIE 1864.

Reprezentare extraordinară

în care se va vedea o mare ecuitate, și în care se va vedea o mare ecuitate, și în care se va vedea o mare ecuitate.

1864-1865

Marti în 21 Aprilie: Mare Reprezentare extraordinară.

în legătură cu natura activității și cu personalitatea lor.

Astfel, afișul de circ, după scurta perioadă pentru care a fost realizat și în care și-a îndeplinit funcția lui publicitară, devine peste ani, la o lectură atentă, o sursă de semnificative și adesea nu lipsite de suculență date privind viața, aspirațiile, performanțele, chipurile unor prestigioși precursori ai acrobației și ai dresajului; dar și de date privind gustul și mentalitatea epocilor respective. Modestele afișe apar, așadar, ca adevărate file de cronică.

Un asemenea afiș, considerat printre cele mai vechi, a cărui dată coincide cu cea a apariției circuitului modern în Europa, este afișul din 12 februarie 1786 al Circuitului Astley, instalat atunci în foburgul Temple din Paris. Interesul stîrnit de afiș e legitimat de valoarea documentară, nu numai în raport cu arta circuitului ca atare, ci și în raport cu arhitectura acestuia; după cît se vede, construcția se deosebește de cea de astăzi. În apropierea manejului era instalat un podium pentru pantomime și numere de echilibristică; în maneaj se executau numere de călărie. Nu putem să nu subliniem caracterul excepțional al „numărului“ prezentat: doi asistenți țin o coardă întinsă, peste care acrobatul, în picioare pe doi cai, sare revinind apoi la poziția inițială. Exercițiul cere o precizie deosebită, reflexe perfecte și o sincronizare de ceasornic între saltul acrobatului și mișcarea cailor.

Un alt afiș, tot al Circuitului Astley (din 30 noiembrie 1788), anunțînd exerciții de echitație de proporții neobișnuite, încearcă să fie convingător folosind mirajul lingvistic al limbii latine: *si videas, credere!*

Prin 1850, tipograful berlinez Litfass are ideea de a monta panouri publicitare pe stîlpi instalați la încrucișări de străzi, răspîndind astfel în cele mai îndepărtate cartiere vestea sosirii cutărui sau cutărui circ. Același Litfass este autorul unei litografii de o apreciată frumusețe coloristică, în care este înfățișat cunoscutul călăreț și director de circ german Ernest Renz. Nenumărate alte litografii, cam din aceeași perioadă, vin să dea afișului de circ o notă deosebită prin

În Bucurestii secolului al XIX-lea: „Veloșipeta” Karolina Paukert demonstra o „fugă mare cu prinsoare”

desen și culoare. Așa este, bunăoară, afișul reprezentându-l pe celebrul iluzionist Strack Bellachini, „scamator al Curții” (cum se intitula), afiș în care cromatica atrăgătoare dă chipului o deosebită forță expresivă, iar trucurilor executate, o vaporoasă aură de mister.

Cercetînd trecutul circuitului la noi, descoperim litografia care ni-l înfățișează pe Mavrogheni într-una din plimbările sale prin Bucurestii anului 1789, instalat în caleașca trasă de cerbi; litografia nu e propriu-zis legată de tema noastră; e totuși de reținut faptul că, în afara călăreților din garda domnească, ea face mențiune grafică despre *soitari*, adică despre acel soi de bufoni de curte care precedau de obicei trăsura lui vodă, dădîndu-se la felurite gesturi cu tîlc, chiar dacă uneori desuchiate, și stîrnind hazul mulțimii adunate de-a lungul ulițelor.

Pe la începutul secolului al XIX-lea, pe zidurile Bucureștiului, un afiș anunță o demonstrație puțin obișnuită: „Veloșipeta” Karolina Paukert face cunoscut că va executa o... „fugă mare cu prinsoare de la strada

TEATRU ROMAN
GRADINA CHITESTI ALEX. 113 1118
Avaz Albert in 10 August 1879

MARE SOARE MAGICA EXTRAORDINARA
NE INCONTINEM DALLA PRODIGIATA FARMACEIA DE

BOSCO

Unu mestrul al iluzionismului, doctul al 21. Marelui, si a cunoscut
Amat, a este cunoscut de a reprezentat in marea si a iluzionismului de la
p marea iluzie de la Cunoscuta Principia de Cunoscuta iluzie
Cu acesta program va produce prima din marea si a cunoscut
de a este cunoscut de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie

PROGRAMMA
PUNTE I
1. O PUNTE NEASPUSETE Specialitate de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
mala, care potin deosebi de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
2. O PUNTE NEASPUSETE Specialitate de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
p marea iluzie de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
3. O PUNTE NEASPUSETE Specialitate de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
4. O PUNTE NEASPUSETE Specialitate de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie

VOIAJUL
Chiritei la Paris

Compagnie mestrul de D. N. Alexandru, mestrul de D. Alexandru
PARTIE III
1. MISTRALUL ILUZIONISMULUI, sau talant de Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
2. MISTRALUL ILUZIONISMULUI, sau talant de Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
3. MISTRALUL ILUZIONISMULUI, sau talant de Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
4. MISTRALUL ILUZIONISMULUI, sau talant de Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie

LOCUL DE LA ILUZIONISMULUI, sau talant de Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
D. N. la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie
D. N. la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie de la Cunoscuta iluzie

Podul Mogoșoaiei pînă la strada Tîrgul de Așară pe marginea orașului...” Afișul roagă, totodată, pe cei ce vor să se ia la întrecere cu... „Madam, să poștească la Hanul lui Manuc nr. 56”. În partea de sus a afișului, sportiva este înfățișată — potrivit cu litera aleasă — în costum *tirol*, purtînd deasupra capului, ca un arc, o cunună de flori. De remarcat, odată cu farmecul evocator, calitatea grafică a afișului.

Același farmec îl degajă un afiș bucu-reștean din 16 mai 1839, care, în bătrînă limbă românească, ne vorbește despre o „Reprezentatie Feerică-Mehanică alcătuită din cele mai frumoase și vrednice de mirare meșteșuguri...” și în care „escela” „domnul Cavalier Joseph de Bleileben din Viena”. Spectacolul de iluzionism este anunțat în limbile franceză și germană, iar publicul este informat că biletele se găsesc la „Hanul Turc nr. 14...” Frumosul chenar al afișului mai păstrează peste ani nealterata sa ingenuitate.

Joseph Gauthier — anunțat, în 1834, în limba germană — străbatea în acel an mai

Dublă atracție: iluzionistul Bosco oferind o extraordinară „soarea magică” și „Chirița la Paris” a lui Vasile Alecsandri

toate marile orașe ale Europei Centrale. Afișul este vrednic de toată atenția pentru bogăția informativă privind genurile de numere ce se practicau pe atunci.

La 1846, se vestește prezența Circului Pasioni. Afișul înfățișează doi echilibriști pe o sîrmă întinsă, în timp ce alți acrobați agățați de nacelele unor baloane în zbor, execută figuri plastice.

Despre iluzionistul Bosco ziarele timpului au scris abundent și elogios; iar faima numelui și a exercițiilor sale de prestidigitatie a ajuns atât de mare, încît a pătruns curînd în limbajul popular: *boscăria* (cu tot ce desemnează ingeniozitate dublată de șiretenie) e un termen ce-l evocă nemijlocit.

Îașul cunoaște, pe la jumătatea secolului al XIX-lea, o afluență de spectacole de circ. La 1864, *Cercul Frances* vestește, în caractere tipografice încă neuzitate la noi, că „*va da spectacole în circul cel mai nou, aranjat și prea elegant, în Ulița Mare, în fața bisericii Sf. Dumitru, alături de casele Miculi*” și asigură spectatorii că... „*reprezentările noastre (sînt) de înaltă ecuitate*”. Tipărit în limbile română și franceză, afișul se cuvine reținut mai ales pentru faptul că începuseră să vină prin părțile noastre ansambluri complete de circ, nu doar, ca odinioară, saltimbanci și pehlivani.

Cam în aceeași perioadă se instalează în București Cercul lui Sidoli, ale cărui turnee

Exerciții ecvestre în manej inspiră mari pictori. În imaginile alăturate se recunoaște tușa lui Toulouse-Lautrec

Cercul Sidoli la Poarta Vămii din Braşov anunţă o „serată de carnaval pe gheaţă”, într-o „lumină brilantă electrică” (1884)

peste hotare cuprind totdeauna şi oraşele de peste Carpaţi. La 30 martie 1884, sîntem informaţi că cercul, instalat la Braşov, la Poarta Vămii, va da „*duo reprezentatii briliante*” şi că — lucru extraordinar — „*înainte de începerea şi finirea reprezentaţiei, lumina electrică a străzii...*”

Evoluînd, spectacolul de circ a dus şi la conceperea unor afişe din ce în ce mai atractive, realizînd, cu mijloace artistice din ce în ce mai valoroase, atmosfera specifică a arenei — de la grotescul personajelor cloveşti la elanul acrobaţilor şi temeritatea dresorilor...

Pictori de seamă — Toulouse-Lautrec, Seurat, Picasso, Laura Knight, Tonitza — au immortalizat în tablouri, devenite celebre, oamenii circului; artiştii-graficieni şi-au dedicat activitatea realizării afişului publicitar

Cercul Th. Sidoli

dela Pôrta Vămii

Astaţi Duminecă în 30 Marte 1884,

Duoe reprezentaţii briliante

Prima reprezentaţie se va începe după amîdî la 4 ore, a duoa la 7½, sîera.

Înaintea de începerea şi după finirea reprezentaţiei luminare electrică a străzii.

La finea reprezentaţiei pentru penultima oră:

O serată de carnaval pe gheaţa

mare pantomină în 11 tablouri cu joia pe gheaţa la lumină brilantă electrică. Tabloul final: Saniatulu în timp de viscolă.

Mîne Luni în 31 Marte 1884.

Reprezentată de onore

în beneficiu multu agreatulu calăreţu-Jockey

Mister William Donel Cook

La finea reprezentaţiei pentru ultima oră:

O serată de carnaval pe gheaţa.

Beneficiantulu rogă onor publicu aquties a aere cătu mai mare.

Cu totă stima

Th. Sidoli, directu

The Drol Show. O CARCIUMA BLESTEMATA în Hotelul din Panama fâă servitori

Cea mai nouă scenă Burlescă Americană şi cel mai comic Spectacol drolu şi alte multe surprize ne mai văzute până acum aci

Ultima Săptămână.-Numai câteva zile

Sala Berăriei la CORPAT C. MARINESCU
DISTRACŢIE ZILNICĂ
Intrarea Libera

Cu concursul renunîtitulu duet Rus D-na şi D-I F. ANTONOFF

Nu e circ, dar pleacă dincolo de clovnii de circ...

Afișe din ce în ce mai atractive evocând cu mijloace artistice atmosfera specifică a arenei

*Dexteritatea unui încercat pictor animalier,
utilizată în publicitatea circului.*

de circ. Unul dintre aceștia a fost Gustave Soury. A început ca desenator de bijuterii și dantele. Pictorul animalier Suraud și sculptorul Lecourtier îl inițiază însă în plastica și mișcarea animalelor, iar dresori vestiți, ca Adrien Pezon, Bidet, Georges Marck, îi creează posibilitatea de a se apropia de ele și de a le studia. Gustave Soury sfârșește astfel prin a realiza un număr mare de afișe, de o deosebită forță publicitară.

Facem o mențiune aparte, în contemporaneitate, pentru pictorii Vincentiu Grigorescu și Vladimir Șetran, a căror largă gamă de afișe ne face nu numai să reținem crâmpie din viața circului, dar mai ales să observăm că această viață a circului a trezit și în plastica noastră fiorul autentic al artei.

I. C. Butnaru

*Vladimir Șetran: afiș la jubileul de
10 ani al Circului nostru de stat*

Întregul Paris fremătă în ritmul cancanului și al operetelor lui Offenbach. Napoleon al III-lea își făcea liniștit cura la Vichy, fără să-i treacă prin gând că peste un an va cunoaște amărăciunea dezastrului de la Sedan. La București, călătorii se îngrămădeau la gara Filaret pentru a încerca *fantastica* viteză de 50 km pe oră a noului tren care mergea pînă la Giurgiu. Circul modern împlinea 100 de ani de cînd își începuse, la Londra — în 1770 —, activitatea, în Amfiteatrul lui Astley... Iar Theodor Sidoli își invitase prietenii și personalul circului să sărbătorească nașterea celui de al doilea fiu al său: George Franzini!

Ultimul SIDOLI

Era la începutul lui 1870!..

George Franzini are patru ani cînd prima ambarcațiune acționată cu motor electric traversează Neva: învață primele salturi sub supravegherea tatălui său, cînd, în 1876, la Expoziția de la Filadelfia, Graham Bell prezintă telefonul, iar Edison, tot atunci, realizează miraculoasa sa invenție, fonograful. E un copil andru de nouă ani și călărește ca un artist încercat, cînd același Edison dăruiește lumii lampa electrică cu filament de cărbune și vid...

Omenirea părăsea opaițul, lumînarea, lampa cu petrol, cu „gaz aerian”. Viața căpăta alt ritm, alte dimensiuni!... Apoi...

Toamna lui '69 a vrut parcă să ne despăgubească pentru primăvara ploioasă și

Cesare, fratele nu mai puțin celebru al lui George Franzini

Toamna lui 1969, în soarele Cișmigiuului... George Franzini Sidoli, la 100 de ani, zîmbește tinerește...

pentru răcorosul și înneguratul început de vară. Prea era mult soare în Cișmigiu ca să nu-l întâlnesc pe bătrînul meu prieten, făcîndu-și obișnuita plimbare pe aleile parcului! Și într-adevăr, l-am zărit: trupeș, cu mersul lui calm și sigur de sine, doar cu privirea ușor voalată, dar dispusă la zîmbet. Mi-a strîns călduros mîna.

— Nu v-am văzut de mult...

— De la prima aselenizare...

— Da. Ați urmărit la televizor debarcarea primului om pe lună?

George Franzini Sidoli m-a privit cu sinceră surprindere:

— Am urmărit zborul lui Blériot peste Canalul Mîncii; l-am cunoscut personal pe Aurel Vlaicu; cînd Vuia a zburat la Paris, a fost pentru toți o sărbătoare... Și acum să nu mă intereseze asemenea eveniment? Am urmărit și a doua aselenizare și urmăresc și experiențele „Soiuz”! Ce crezi? Vom ajunge să trăim stabilirea omului pe lună?

— Mărturisesc că în problemele astro-tehnice... nu mă prea pricep! Dar, fără îndoială, atare uluitoare perspectivă...

— E aidoma unui număr de circ: cere îndrăzneală, pregătire temeinică, muncă, foarte multă muncă!

— Văd că urmăriți emisiunile de televiziune. Dar cinematograful? Vă place cinematograful?

— N-am mai fost de multă vreme! Mă cam obosește acum. Să știi însă că în Circul Sidoli, încă de pe la 1899, se introdusese „Bioscopul american” și „Fotoplasticul”. Acestea erau niște fotografii animate, pe care le proiectam la sfîrșitul spectacolelor. Așa că nu uita: începuturile cinematografului în țara noastră aici s-ar cuveni căutate, în circul bucureștean.

— Tot de pe atunci datează și marile dv. turnee?

— O, nu, de mult mai înainte! Eu am ajuns „artist” la circ cam de la vîrsta de... cinci ani! Faima Circului Sidoli, răspîndită în mai toate marile centre europene, mi-o luase însă înainte. Am făcut, așadar, din capul locului, parte dintr-o „trupă” bogată în succese răsunătoare. Nu-i vorbă, pot aminti și despre amărăciunile eșecului...

— Ce amintiri se leagă de aceste succese?

— Mi-l amintesc pe Franz Iosef, de pildă. Cînd poposeam la Viena, nu scăpa niciodată prilejul să vină la spectacolele noastre. Apoi, în pauză, intra în grajduri. Îi plăceau lipitanii crescuți în hergheliile de prin părțile Făgărașului...

— Și pentru că ați vorbit de eșecuri... ce v-a necăjit în mod deosebit în activitatea dv. de artist al arenei?

— Dacă e ceva care stăruie viu și dureros în memoria mea, este dezastrul încercat de

circul nostru în 1884. Aveam pe atunci 14 ani! Începusem să jonglez pe cal; executam salturi periculoase. Era în prima zi de Paști. Circul, plin de spectatori; când ne era lumea mai dragă, o vijelie năpraznică se stîrnește și sfîșie cupola de pînă a circului. Unul din stîlpii de susținere s-a frînt ca un băț de chibrit. Îți imaginezi panica teribilă! Se căleau în picioare unii pe alții... Au fost și cîțiva morți!

— Apoi ați construit un nou circ. Pe cheiul Dimboviței...

— L-am reparat mai întîi pe cel vechi și am mai jucat acolo un timp. Dar și cu cel nou s-a întîmplat ceva de neuitat. La noi, repetițiile se desfășurau și ziua și noaptea. Tatăl meu voia să inaugureze circul cu un spectacol deosebit. Nu-mi iese din minte gerul din iarna lui 1887!... Mai erau cîteva zile pînă la premieră... Și — nu zici — ia foc circul! Adormise unul din paznici lîngă o sobă încinsă. Acum te las pe dumneata să-ți închipui ce am simțit noi, artiștii, cînd am văzut flăcările răzbătînd prin cupolă.

— Așa că premiera...

— Nu-ți face grijă: după o lună și jumătate, la 18 februarie 1887, noul nostru local a fost deschis. Primul spectacol... Parcă ar fi fost ieri!...

— Dar la inaugurarea — din 1961 — a palatului de cristal care e circul bucureștean de astăzi, ați luat parte?

— Da. Ca invitat de onoare! Am ascultat uvertura și m-au năpădit aducerile-aminte...

— Stîrnite de muzică?

— Și de muzică... Nu pot s-o uit pe Adelina Patti! Cînd a fost la București, prin 1885, a dat un spectacol și la circ. Aveam 15 ani; i-am oferit un buchet de flori. Flori din serele cneazului Moruzzi... Ceva mai tîrziu, cînd atinsesem vîrsta maturității — și artistice — am întreprins un turneu care a durat... 10 ani! Nu există, cred, circ de renume în Europa în care să nu mă fi produs. Cînd am revenit în țară, în 1909, un ziar (dacă nu mă înșel, „Voința Națională“, îi zicea) a comentat pe larg lunga mea plimbare...

— Dar și circul bucureștean a fost vizitat de mari artiști și de mari ansambluri. De care vă mai amintiți?

— La urma-urmelor, dacă mă gîndesc bine, de toate. Dar de pomenit nu pot să nu pomenesc turneul din 1902 al circului rus „Truzi“. Apoi, în 1906, trupa lui Bektow. Mai înainte însă — încă, în anii de sfîrșit ai secolului trecut, cam prin 1897 —, ne-au vizitat „Cirque d'Hiver“, circul „Henri“, circul german „Schumann“... Era ca-n povești: acrobata Clara Schumann își făcea baia zilnică, într-o cadă plină cu... șampanie. Poți uita așa ceva? E drept, mi-ar fi greu să-ți vorbesc cu deamănuntul despre fiecare artist. Ce vrei? Mulți... De tot s-au

un lucru însă — și-ți spun: aproape toți artiștii care s-au produs în cele mai mari circuri din lume au fost și la Circul Sidoli! Să fi jucat în circul nostru era un certificat de înaltă calificare, în fața căruia trebuia să te pleci.

— Ce părere aveți despre teatru?

— N-am disprețuit teatrul. Mi-a plăcut să-l văd jucat la el „acasă“, adică pe scenă. Dar am avut surpriza să-l văd desfășurîndu-se și în maneaj — dovadă că artele noastre sînt bune surori. Îmi aduc aminte că Grigore Manolescu, înainte de a pleca la Viena, a dat cîteva spectacole la circul din Iași. Îl aud parcă pe Montaureanu, la început de secol, recitîndu-și monoloagele în arena circului din București. Nu erau, pot să ți-o spun, lucruri de mare valoare artistică. Montaureanu „recita“ și făcea tot soiul de giumbuslucuri, adesea puerile, oriunde, nu numai la circ; în cazărmi, în clasele de școală, pe podiumul cinematografului... Era un actor de succes ieftin... Dar și publicul de atunci... În schimb, spectacolul cu *Salomeea* lui Oscar Wilde, cu Marioara Voiculescu, a fost o îndrăzneală memorabilă. Era cam înspire primăvara lui 1922. Păcat că asemenea încercări nu se mai repetă.

— Cum vedeți spectacolul de circ, astăzi? Conșiderați că trebuie să sufere schimbări, în numele modernizării?

— Circul a fost întotdeauna un spectacol „modern“. El trăiește, prin firea lui, din tot ceea ce este nou; ba, chiar o ia — din punctul de vedere al înnoirilor — mult înaintea celorlalte arte surori... Așa că, modernizări? Firește! Un lucru să nu uităm însă: fie că-l urmărim pe Cousteau în adîncul oceanelor, fie că zburăm în cosmos, circul — să rămînă circ!...

— Pentru că veni vorba! Ați călătorit cu avionul?

— Nu. Dar — apropo de modern — în 1915 am montat sub cupola circului un avion pe care acrobatul Togo și clovnul Mărculescu executau diferite demonstrații... Acum mi-ar plăcea mult să admir Bucureștiul din avion!...

— Și alte dorințe?

— Eh, nu prea multe! Să mai prezint în cadrul unui spectacol o dresură de cai în libertate și!... dar știi, ți-o spun confidențial — să văd Circul din București, această minunată clădire, purtînd numele „dinastiei“ Sidoli. E un vechi vis... Înțelegi: *Sidoli* nu mai e un nume; e un simbol. Al circului românesc! Părinții, bunicii și străbunicii copiilor de azi confundau noțiunile. Ei nu spuneau: „mergem la circ“, ci: „mergem la Sidoli!“... Ne-ar emoționa să-i auzim și pe copii spunînd la fel. Te rog să mă ierți, bătrînilor le e îngăduit să viseze... Și, pentru tinerețea celor 100 de ani ai mei, lasă-mă legănat de un vis ca ăsta...